

مجله قهرمان

شنبه‌های شاهنامه‌خوانی

شنبه‌های شاهنامه‌خوانی کلاس‌های زبان پهلوی استاد همیشه شلوغ است و پرپر فدار. مهناز بصیری، پرستار بازنشسته و کارشناس ارشد زبان‌های باستانی، سال‌هاست داوطلبانه بخشی از کارهای بنیاد را پیش می‌برد؛ «۱۹ سال است که با بنیاد آشنا شده و ۱۱ سال هم شاگرد استاد بودم و با آموزش‌های رایگان اینجائتوانستم زبان پهلوی را بیاموزم. الان هم در ویرایش کتاب‌ها و دیگر کارهای بنیاد با استاد همکاری می‌کنم.»

عشق به خاک

از هر قشری، تحصیلکرده، خانه‌دار، استاد دانشگاه می‌آیند و با عشق سر کلاس حاضر می‌شوند. اینها را ناهید فارسی ساکن ۷۳ ساله منطقه می‌گوید که در ۶۳ سالگی کلیمناجرو را فتح کرده است. می‌گوید: «فردوسی را می‌شناختم. در کلاس‌های شاهنامه‌خوانی استاد بیشتر با این شاعر بزرگ و خدمتی که به زبان فارسی کرده آشنا شدم. استاد جنیدی در این کلاس‌ها ذره ذره عشق به خاک و سرزمین را در وجود جوانان نهادینه می‌کند.»

مجله قهرمان

فریدون جنیدی، شاهنامه پژوه، از تلاش‌هایش برای جوانان، محله‌اش و عهد و پیمانی ۶۰ ساله می‌گوید

فرزند نیک کردار فردوسی در خیابان جلالیه

چو ایران نباشد

بنیاد نیشابور اکیخسرو، پسر اردشیر زارع، کسی که کهن‌ترین نقشه مهندسی تهران را ترسیم کرده، به او هدیه می‌دهد، وقتی می‌بیند جنیدی برای فرهنگ ایران چه‌سان دل می‌سوزاند. ساختمانی ۴ طبقه در خیابان جلالیه تهران که ۳ طبقه آن به نام استاد زده می‌شود. جنیدی می‌گوید: «این بنیاد را اکیخسرو سال ۱۳۳۰ برای سکونت خودش ساخت؛ ساختمانی مدرن با معماری روز دنیا. نخستین ساختمانی که همه طبقاتش لوله‌کشی آب و گاز داشت، آن هم زمانی که هنوز گاز به تهران نیامده بود. در یک طبقه کتابخانه و طبقه دیگر گنجینه خاطرات اردشیر زارع و... به امانت نزد جنیدی باقی مانده است.» بنیاد ۷۰ ساله نیشابور به زودی ثبت ملی می‌شود.

امانتدار ارباب زارع

فریدون جنیدی سال‌ها به‌صورت افتخاری در دانشگاه شریف، تهران، خواجه نصیر درس داده، فقط به پاس همان عهدی که سالیان پیش با خود بست. می‌گوید: «چند سالی وضع مالی‌ام بد بود. آه در بساط نداشتم. در مسافر خانه می‌خوابیدم، با این وجود هیچ‌گاه خلف وعده نکردم.»

خاطره تهران

استاد جنیدی تقی به خاطرات اردشیر زارع می‌زند، همو که مباشر ارباب جمشید (اولین بانکدار ایرانی) بود و تاریخ از او به نیکی یاد می‌کند؛ «بسیاری از زمین‌های امیرآباد را اردشیر زارع در زمان مظفرالدین شاه برای ارباب جمشید خرید. از کوچه جلالیه در بلوار کشاورز تا خیابان ۱۶ آذر را هم برای خودش خرید. جمشیدآباد را که الان به نام جمالزاده می‌شناسیم اردشیر زارع ساخت و اسمش را هم خودش گذاشت جمشیدآباد. بر اثر حسودی دشمنان و توطئه روس و انگلیس این دو از هم جدا شدند. ارباب جمشید ورشکست و زندگی‌اش نابود شد.»

زمین‌های خاکی امیرآباد

یکی از اهالی قدیمی تهران است. سال‌های سال رو به روی دانشگاه تهران و امیرآباد کار و زندگی کرده است. می‌گوید: «یادم می‌آید سال ۱۳۴۰ اینجا همه خاکی و گلی بود. پارک لاله هنوز ساخته نشده بود. مردم از همه‌جای تهران برای تفریح اینجا می‌آمدند ولی کسی برای زندگی اینجا را انتخاب نمی‌کرد.»

نصیبه سجادی سال ۱۳۴۵ در کلاس درس تاریخ با خود عهد می‌بندد تا همه عمرش را وقف اعتلای فرهنگ ایران کند. ۵۷ سال از این عهدش گذشته و همچنان بر سر آن باقی مانده است. فریدون جنیدی، شاهنامه پژوه و استاد زبان‌های باستانی و ساکن قدیمی منطقه ۶ تهران سال‌هاست در بنیاد شاهنامه پژوهی‌اش (بنیاد نیشابور) در خیابان جلالیه با شهروندان مانوس است و با کلاس‌های رایگان آموزش زبان و جلسات شاهنامه‌خوانی در راه اعتلای فرهنگ و ادبیات این مرز و بوم تلاش می‌کند.

۸۳ سال دارد؛ علاقه‌مند به فرهنگ و ادبیات ایران. درباره شاهنامه پژوهش‌ها کرده و کتاب‌ها نوشته است؛ ۳۰ جلد کتاب برای ویرایش و معرفی شاهکار فردوسی به جوانان ایرانی در ۳۰ سال. همه هم به یک دلیل و آن اینکه جنیدی راه سرفرازی ایران را در آگاهی دادن به جوانان می‌داند. می‌گوید: «فردوسی برای زنده نگه داشتن اندیشه، فرهنگ و زبان ایرانی ۳۰ سال زمان نهاد؛ با آنکه نان جویین بر سفره نداشت.» او هم به گفته خودش: «۳۰ سال زمان گذاشت تا ناراستی‌ها و کجی‌ها را از جای‌های شاهنامه بیاید.»

رستم پهلوان

شاهنامه کتابی حجیم و به‌دست‌گرفتنش برای یک کودک یا نوجوان سخت است؛ بنابراین تصمیم می‌گیرد یک بخش آن، یعنی رستم و سهراب را که درونش پر از قصه و روایت است خلاصه و به زبان امروزی بنویسد. می‌گوید: «حاصل زحماتم شد ۱۱ جلد کتاب از شاهکار پرغرور فردوسی تا هم کودک، نوجوان، جوان و... آن را به راحتی در دست بگیرد و هم با آن ارتباط برقرار کند و از خواندنش لذت ببرد.»

معلمی که جایش خالی است!

مرحوم حسین وحیدی، با ۷۷ سال سابقه رکورددار طولانی‌ترین زمان تدریس بود

پریسا نوری

مرحوم حسین وحیدی، معلم پیشکسوتی است که با ۷۷ سال سابقه معلمی رکورددار طولانی‌ترین زمان تدریس بود. استاد وحیدی از ۱۹ سالگی در مدرسه‌ای در زادگاهش قزوین ردای معلمی پوشید و در ۵۱ سالگی پس از ۳۲ سال خدمت بازنشسته شد، اما بازنشستگی برای او بیشتر از یک حکم روی کاغذ نبود؛ چرا که تا ۹۷ سالگی و آخرین روزهای حیات بربرکتش که کهولت سن و بیماری توانی برایش نگذاشته بود، دست از آموزش نکشید و به رایگان در بوستان محله به بچه‌های محله درس می‌داد.

تاریخ تولد شاگردانش را می‌دانست

استاد وحیدی، معلمی را نه شغل که عشق می‌دانست. او که در سال‌های تدریس هزاران شاگرد از وکیل، وزیر، دکتر، معلم و... را تربیت کرده بود، دفترچه‌ای داشت که شماره تلفن و تاریخ تولد بسیاری از شاگردانش را در آن نوشته و هر سال روز تولدشان را تبریک می‌گفت. روزی که برای دیدار به خانه‌اش رفته بودیم خاطره‌ای در این باره برایمان تعریف کرد: «چند سال پیش وقتی روز تولد یکی از دانش‌آموزانم به او زنگ زدم مادرش گوشی را برداشت و گفت پرسرش به خارج از کشور رفته است. او وقتی مرا شناخت و فهمید برای چه زنگ زده‌ام از خوشحالی به گریه افتاد و گفت: مگر می‌شود شما نام و تاریخ تولد بچه مرا به یاد داشته باشید؟ در جواب گفتم: «هن جوانی‌ام را پای این بچه‌ها گذاشته و مثل یک پدر مراقبشان بوده‌ام. پس طبیعی است که روز تولدشان به آنها زنگ بزنم.» بعد از مدتی همان شاگرد که موضوع را از مادرش شنیده بود به ایران آمد و مستقیم از فرودگاه به خانه‌ام آمد تا مرا ببیند.

شیرین‌ترین خاطره روز معلم

این استاد پیشکسوت که خود را پدر معنوی شاگردانش می‌دانست، همه یادگاران دوران تدریس از دست‌نوشته‌ها، کارت تبریک، عکس‌ها و کادوهای روز معلم را نگهداری می‌کرد. او شیرین‌ترین خاطره روز معلم را اینطور تعریف می‌کند: «سال‌ها پیش یکی از دانش‌آموزان روز معلم، کارت تبریکی به من داد که داخلش یک آینه چسباند بود.» گفتم: «ممنونم از کارت تبریک، ولی این آینه دیگر چیست؟» گفت: «چیزی بهتر از خودتان پیدا نکردم. آینه خریدم تا خودتان را که بهتر بینید، ببینید.»

۱۱ جلد کتاب

حاصل زحماتم شد ۱۱ جلد کتاب از شاهکار پرغرور فردوسی تا هم کودک، نوجوان، جوان و... آن را به راحتی در دست بگیرد و هم با آن ارتباط برقرار کند و از خواندنش لذت ببرد.

سال ساخت بنیاد نیشابور از سوی اکیخسرو زارع است. این بنیاد ۷۰ ساله همچنان در خیابان جلالیه میزبان علاقه‌مندان به ادبیات است و به زودی ثبت ملی خواهد شد.

۱۳۳۰

